

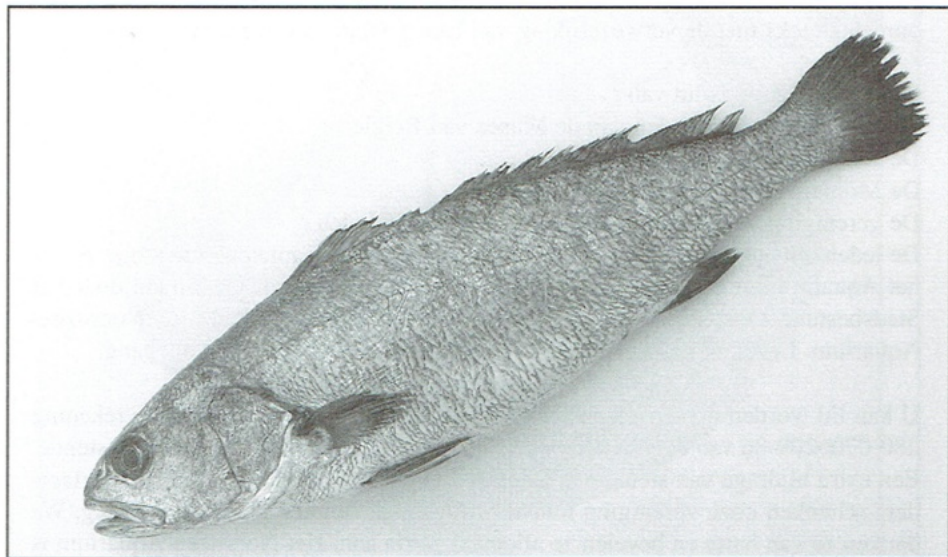
Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende

V.Z.W.

(volwaardig afgekort V.N.A.O.-v.z.w.)

(Bestemming)

Driemaandelijks tijdschrift - 3de trimester 2004 - nr. 57
Afgiftekantoor Oostende 1

Ombervis

In dit nummer :

Nieuwe uitgave van de Vriendenkring - Hoe zit het ? - Ombervis - Walvisachtigen -
Windmolenpark - Visserijfeest - Maritieme volkskunde - Europese paling - Godtschalck -
Oude film ? - Brochure van de Provincie

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium Oostende werd gesticht op 1 juli 1990 als feitelijke vereniging. Op 24 februari 1997 werd de feitelijke vereniging omgevormd tot een vereniging zonder winstoogmerk volgens de wet van 27 juni 1921. De statuten verschenen in het Belgisch Staatsblad op 24 april 1997 in de bijlage onder het nummer 5954 blz. 3308 en 3309

De vereniging : « V.N.A.O. -V.Z.W.»

heeft volgens art.3 van de statuten volgende doelstellingen:

1. Een beweging op gang te brengen ten gunste van het Stedelijk Noordzee-Aquarium Oostende en alles te doen wat van aard is om de publieke belangstelling ervoor te stimuleren.
2. Bij te dragen tot het verrijken van het patrimonium van het Stedelijk Noordzee-Aquarium Oostende
3. Voor haar leden natuur- en milieu-educatieve programma's uitwerken in verband met de fauna en flora van de zee.
4. Het bevorderen van de maritieme cultuur. Zonder dat deze opsomming beperkend is organiseert zij volgende activiteiten : studies, voordrachten, excursies, tentoonstellingen, uitgaven van drukwerken enz.

De vereniging mag alle handelingen verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks met de verwezelijking van haar doel te maken hebben.

V.N.A.O.-V.Z.W. is lid van :

De Federatie der Vrienden van de Musea van België

De Cultuurraad van Oostende

De Milieuraad van Oostende

De vereniging telde op eind december 2001 : 786 leden

De leden ontvangen het driemaandelijks contactblad en genieten gratis toegang tot het Aquarium en ook de andere stedelijke musea. Dit wordt toegestaan door het Stadsbestuur Oostende op vertoon van de lidkaart Vriendenkring Noordzee-Aquarium. Leveranciers van zeebiologisch materiaal hebben gratis toegang.

U kan lid worden door overschrijving van een jaarlidgeld van 7 euro op rekening 280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Visserskaai Oostende. Een extra bijdrage van steunende leden is van harte welkom. Een reeks adverteerders schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen aldus de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan. Het Noordzee-Aquarium is gans het jaar geopend op alle week-ends en dagelijks van 1 april tot 30 september. Openingsuren: van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur. Op aanvraag voor groepen en scholen zijn er rondleidingen met gids en vertoon van een informatiefilm op elke dag van het jaar. Aanvraag daartoe dient gericht aan havenkapitein-directeur P. Vermandel, Sluis Demey te 8400 Oostende - tel. 059/3216 69

Internet: <http://users.skynet.be/noordzee.aquarium>

E-mail: noordzeeaquarium@skynet.be

**Oostendse Kustvissersvaartuigen
na wereldoorlog 1940-1945**

André Barbaix Eddy Eneman

Uitgave V.N.A.O. v.z.w.

Is vooral een fotoboek van de Oostendse kustscheepjes met daarbij van elk scheepje telkens een korte beschrijving van de meetgegevens, waar en wanneer het gebouwd werd, voor wiens rekening, wie de opeenvolgende eigenaars waren en hoe het kustscheepje verdween uit de Belgische vissersvloot.

Onder "kustscheepjes" verstaan we kleine kustvaartuigen van minder dan 70 brutoton en die zeereisjes ondernemen van minder dan één etmaal en dagelijks naar de haven komen om hun "dagverse vis" aan de man te brengen.

De auteur van het boek is André Barbaix gewezen reder en schipper van O.31 en gewezen schipper op de politieboot bij het Ministerie van Verkeerswezen, later Loodswezen bij het Vlaams Gewest.

Hij is al jaren verzamelaar van foto's en gegevens over de visserij. Medeauteur is Eddy Eneman die reeds meer dan 25 jaar gids - promotor is van het Stedelijk Noordzeeaquarium te Oostende en tevens de rondleidingen verzorgde in de Stedelijke Vismijn van Oostende.

Technische gegevens:

Titel: De Oostendse kustvissersvaartuigen na wereldoorlog 1940 – 1945.

Uitgave: Vriendenkring Noordzee Aquarium Oostende v.z.w.

Formaat: A4 - Kaft: Hard - Pagina's: 224

Aantal besproken vaartuigen: 208

Aantal kleurfoto's: 137

Aantal zwart- wit foto's: 289

Kostprijs: 35 euro.

Luxe en genummerde uitgave kostprijs: 60 euro.

Voorinschrijven op het boek ten laatste tot 15 juli 2004 = 10 % korting.

Betaling per overschrijving op rekening 280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Visserskaai Oostende, met duidelijke vermelding bestelling "boek Vissersvaartuigen".

Ook betaling en voorinschrijving contant tot 15 juli 2004 in het Stedelijk Noordzeeaquarium.

Te koop vanaf 5 september in het Stedelijk Noordzeeaquarium Oostende.

Te koop op 4 september tijdens de Visserijfeesten 2004, Vismijn Oostende

Inlichtingen: 059/500876 of 059/502095.

Afhaling boek in het Noordzeeaquarium, anders + 15 euro verzendings- en verpakkingskosten (aangetekend).

Lijst steunende leden 2004

<i>Alleman Fernand</i>	<i>Hubert Georges</i>	<i>Vandenberge Roger</i>
<i>Anseeuw Michel</i>	<i>Jacobsen Jean</i>	<i>Vandendriessche Gilbert</i>
<i>Belpaeme Blanche</i>	<i>Jansoone R.J.A.</i>	<i>Vander Gucht Paul</i>
<i>Berard-Mouque Julien</i>	<i>Kiekens-Sandele</i>	<i>Vanhee Roger</i>
<i>Billouw Hendrik</i>	<i>Klausing Jef</i>	<i>Vanmassenove Roger</i>
<i>Blommaert François</i>	<i>Lambrecht Roland</i>	<i>Vansteene Urbain</i>
<i>Boulangier Hendrik</i>	<i>Lanssens René</i>	<i>Vansuyt Ronald</i>
<i>Boumans Anne Marie</i>	<i>Laplace-Beyen H.</i>	<i>Vanwalleghem René</i>
<i>Bulteau-Masuy N.</i>	<i>Lauwers Leopold</i>	<i>Verbeke Frans</i>
<i>Café Stella</i>	<i>Libin Herman</i>	<i>Verburgh André</i>
<i>Callewaert-Seys Hilda</i>	<i>Lievens William</i>	<i>Verdruyve Oscar</i>
<i>Carly Ronald</i>	<i>Luca Del Monte</i>	<i>Victor Willy</i>
<i>Carton Celina</i>	<i>Martinsen Eduardus</i>	<i>Vilain Omer</i>
<i>Claessens-Versluys</i>	<i>Massenhove John</i>	<i>Vyncke W.</i>
<i>Cleremans André</i>	<i>Taverne Sylvester</i>	<i>Vyvey Jean</i>
<i>Cordier Maria</i>	<i>Myttenaere Cecile</i>	<i>Weerbrouck Daniël</i>
<i>Cornillie Georgette</i>	<i>Porta Rosette</i>	<i>Riv. Coll. bruba</i>
<i>Craey Arthur</i>	<i>Pottier-Herckens Patriek</i>	<i>Westerlinck René</i>
<i>De Brauwer Jean-Pierre</i>	<i>Pottier-Herkens A.M.</i>	<i>Wijnsberghe-Barbaix</i>
<i>De Donder-Goethals</i>	<i>Prinzie Valère</i>	<i>Willært J.P.</i>
<i>De Groot Theophiel</i>	<i>Puytiens Frans</i>	
<i>De Lodder Thibault</i>	<i>Quaghebeur Richard</i>	
<i>De Mey David</i>	<i>Remaut Jeannette</i>	
<i>De Mey Jef</i>	<i>Roels Antoine</i>	
<i>De Rycker Clothilde</i>	<i>Serie Edmond</i>	
<i>De Vos Jacqueline</i>	<i>Serie Frans</i>	
<i>De Waegenae Joana</i>	<i>Severijns Natalis</i>	
<i>Derdeyn Fernandus</i>	<i>Soetaert-Versluys</i>	
<i>Dierckens Bernard</i>	<i>Taverne Sixties</i>	
<i>Dirickx Kamiel</i>	<i>Thysen B.-Van Coillie G.M.</i>	
<i>Dossaer Francine</i>	<i>Ulin Eddy</i>	
<i>Dufait Roland</i>	<i>Ulin Georges</i>	
<i>Duvivier Paul</i>	<i>Van Acker André</i>	
<i>Eerebout Edgard</i>	<i>Van Boxel Felix</i>	
<i>Fiers Greta</i>	<i>Van De Wynckel Th.</i>	
<i>Flitser August</i>	<i>Van Halst Rita</i>	
<i>Geldhof Ronny</i>	<i>Van Hove Yasmine</i>	
<i>Geryl André</i>	<i>Van Laethem Sonia</i>	
<i>Ghevaert Christiane</i>	<i>Van Ossel Jeannine</i>	
<i>Ghys-Lenaers Marcelline</i>	<i>Vanbillemont Prosper</i>	
<i>Goormachtig-Peel</i>	<i>Vandecasteele Jean</i>	
<i>Heirwegh Eddy-Bastini</i>	<i>Vandekerckhove Mare</i>	
<i>Herman Gilbert</i>	<i>Vanden Berghe Robert</i>	

Aan alle leden die boven het lidgeld van 7 euro een extra steun verleenden, onze oprechte dank en waardering.

Deze lijst vermeldt de leden die 12,50 euro en meer als lidgeld betaalden. De steun verruimt de werking van de vereniging. Er kunnen er nog bijkomen. Hartelijk dank vooraf. Deze lijst werd voorlopig afgesloten op 10 maart

Hoe zit het ?

Onder de zeevissers, gespecialiseerde vakmannen die hun gevaarlijk, hard maar boeiend en prachtig beroep zo goed mogelijk uitoefenen, menen velen dat de kloof met de visserij-sectortop almaar groter wordt. Daarbij worden vragen gesteld....

Voor sommige vissers is het in de hedendaagse sfeer moeilijk een duidelijk inzicht te krijgen bij waar men op zee mee bezig is. Nochtans beoefenen de meeste met volle moed het vak waarvoor ze gekozen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

De doorsnee Belg heeft een vertekend beeld over de zeevisser door het negatieve beeld dat hem via de media voorgeschoteld wordt. Ziet men de zeevisser aan als een zeedierenjager, die lekkere gezonde voeding aanvoert, of ziet men hem aan als een soort zeerover die de zee leegroeft enkel en alleen uit winstbejag?

Door op het eerste zicht onnavolgbare opgelegde wetten, bepalingen, quota's, TAC's, reglementen, enz. wordt de visvangst aan banden gelegd, waardoor de toekomst van de zeevisserij door velen in vraag wordt gesteld. Moet een beroep uitsterven door de gevolgen van de overbevissing? Kan de toekomst niet verzekerd worden?

Bij het voortbestaan dient er een symbiose te zijn tussen werkgever en werknemer.

Er is dus wederzijdse zorgzaamheid vereist.

Is die evenwichtig aanwezig?

Hoe reageert de zeevisser? Wat interesseert hem in dit alles? Waarheen op oudere leeftijd waarbij de werkzekerheid in twijfel gesteld door gezondheidsproblemen na jaren-

lange inzet in een zwaar beroep? Hoe ervaren nieuwkomers de sector? Wat houdt jongeren tegen te kiezen voor de zeevisserij?

Om op deze en tal van andere vragen een antwoord te vinden, is een spreekbuis creëren het proberen waard.

Een comité dat de vragen bestudeert en ze doorzenden, een comité dat informeert, de realiteit weergeeft, het standpunt en het profiel van de zeevisser naar voren brengt. Daarvoor is dialoog nodig. Het comité wil proberen op onafhankelijke wijze een gesprek op gang brengen.

We verwachten een wederwoord van degenen die zich betrokken voelen.

Mail, schrijf of bel ons !!!

Comité Leven van Jacht en Visvangst

Franky De Vriendt,
Elizabetlaan, 292 - B-8301 Knokke-Heist
e-mail Franky.De.Vriendt@pandora.be

Eddy Serie,
Taboralaan 50, 8400 Oostende
Tel. 059 325475

René Vandecasteele,
Stuiverstraat 55, 8400 Oostende
gsm 0475 913470

OMBERVIS

Zeldzame dwaalgast op de Belgische kust

Op 14 juni '04 had Luc Bogaert van O.62 opgemerkt dat er een "rare vis" op het verkoopkraam lag van het kustvaartuig 0.82. Bij nader toezien wist hij niet de vis te determineren en omdat de vistrap niet ver van het aquarium is ging Luc de hulp inroepen van Eddy Eneman, gids-promotor van het Noordzeeaquarium. Na wat speurwerk in literatuur kwamen beiden al gauw tot de conclusie dat het hier ging om een jonge ombervis.

Ombervissen zijn uiterst zeldzaam voor de Belgische kust. In de literatuur worden enkele vermeldingen gemaakt. Zo signaleert Prof. P.J. Van Beneden dat in 1852 een exemplaar gevangen werd in de haven van Oostende door de vissers (hengelaars?) van Sas -Slijkens en dat Oostendse vissers er drie gevangen hadden in dezelfde periode. Prof. G. Gilson vermeldt in 1921 dat de ombervis zeldzaam is op de Belgische kust en soms gevangen wordt in het naseizoen.

Lief vissersmeisje toont Ombervis...!

We hebben internet geraadpleegd en daar vinden we één vermelding als recordvangst voor Nederland namelijk door G. Van Dijk van Amsterdam die een exemplaar ving op 11 juni 1983. Deze ombervis was 52 cm lang en woog 1,330 kilogram. Het exemplaar dat op 14 juni '04 gevangen werd door 0.82 is 34 cm lang.

Volgens Max Poll

in zijn boek "Poissons Marins" (1947) zou de ombervis de bijnaam krijgen van Onze-Lieve-Vrouwevis. Deze locale bijnaam zou ontleend zijn aan het feit dat vissers op de schubben van de ombervis bij goed toekijken de beeltenis ontwaren van de Heilige Maagd.

Met de wetenschappelijke naam voor de ombervis wordt er ook wel een loopje genomen.

Max Poll vermeldt *Sciaena aquila* Risso 1826 en als synoniem geeft hij aan *Sciaena umbra* Cuvier en de Franse ichtyoloog, Lacépède, (1836) geeft ook de benaming *Sciaena aquila*.

In andere wetenschappelijke werken vinden we de naam *ARGYRO SOMUS REGIUS* (Asso, 1801). We zullen het bij deze laatste houden omdat het de regel is dat we de weten-

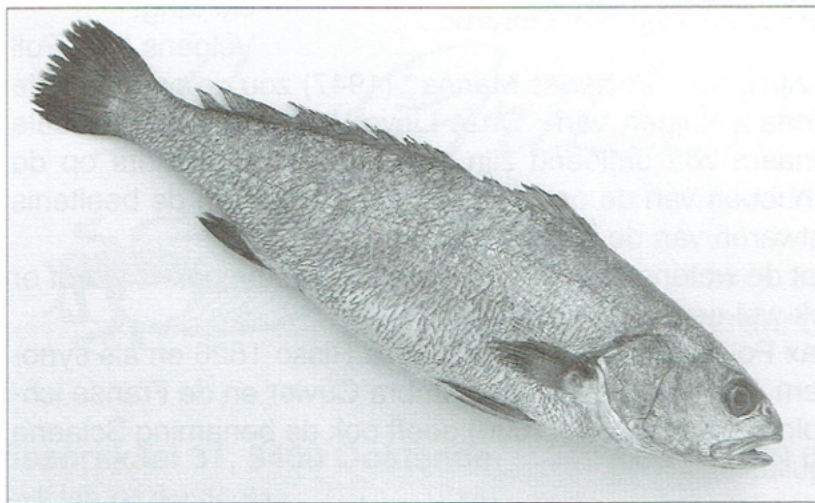
schappelijke naam behouden van de eerste naamgever. Anderstalige benamingen voor de ombervis zijn: Maigre in het Frans, Meagre in het Engels en Adlerfisch in het Duits.

De ombervis behoort tot de familie der SCIAENIDAE.

Deze vissen leven vooral in de tropische zone van de oceanen. Sommige leven in de gematigde streken. De algemene vorm van het lichaam lijkt op die van een baars.

De lange, diep ingesneden rugvin bestaat uit twee delen, waarvan de eerste kort en driehoekig is en de tweede iets lager en veel langer is. Kenmerkend voor de sciaenidae is het vermogen geluiden voort te brengen. Ze doen dit met speciale spiertjes die dichtbij de zwemblaas liggen. De zwemblaas dient als klankkast. Het geluid is zo hard dat het zelfs boven water kan gehoord worden. De familie telt wereldwijd circa 150 soorten zeevissen, waarvan sommigen zich tot in de mondingen van de rivieren wagen.

Uit het boek "Vissen" van K.Pivnicka.

Algemene beschrijving van de ombervis *Argyrosomus regius* (Risso, 1801)

Het gevangen exemplaar meet 34 cm. Volgens de literatuur kan de ombervis tot 200 cm in lengte groot worden en tot meer dan 65 kilo wegen.

Lichaam

Baarsvormig. Afgeronde snuit en tussen de eerste en de tweede rugvin is er geen tussenruimte, enkel een inkeping. De eerste rugvin bestaat uit negen tot tien stevige vinstralen, de tweede uit één stevige en 26 tot 29 zachte vinstralen. De anaalvin bestaat uit twee stevige en zeven of acht zachte vinstralen. De schubben laten gemakkelijk los; op de zijlijn zitten er 50 tot 58.

Kleur

De rug is meestal zilvergrijs. De flanken zijn lichter met een gouden weerschijn. De buik is zilverwit. Op het kieuwdeksel zit soms een zwarte vlek. De binnenzijde van de mond is goudgeel.

Voeding

Ombervissen zijn roofvissen. Ze zijn pelagisch en achtervolgen de scholen kleine visjes. Ze voeden zich eveneens met kreeftachtigen.

Voortplanting

De eitjes worden pelagisch afgezet en zijn zeer klein, met een diameter van acht tienden van een millimeter. Afzettingen van eitjes door ombervissoorten gebeuren in de wateren rond Zuid-Afrika.

WALVISACHTIGEN

Bijvangst terugdringen

De Europese Commissie nam op 24 juli 2003 op basis van onafhankelijke wetenschappelijke adviezen een voorstel aan voor een verordening betreffende de incidentele vangsten van walvisachtigen door vistuigen. Doel: meer inzicht in het verschijnsel verkrijgen en de meest verzwakte soorten beschermen. En er intussen voor zorg dragen dat we geen overdreven maatregelen nemen die de activiteit van de vissers onnodig zouden belemmeren;

kortom: MILIEUBEHOUD EN SOCIALE EN ECONOMISCHE VERPLICHTINGEN VERENIGEN.

We gaan eerst een paar jaar terug. In de jaren '80 nemen de alarmkreten van de wetenschap toe om de aandacht te vestigen op de instandhouding van de walvisachtige populaties in de Europese zeeën. De gewone bruinvis, die aan het begin van de eeuw nog wijdverbreid was langs de kust van de Baltische zee, steekt nu nog slechts af en toe en in heel beperkte gebieden de kop op. Maar ook andere soorten wekken de ongerustheid van de specialisten: gewone, gestreepte, grijze dolfijnen en andere walvisachtigen.

Uitgedunde soorten

Waarom zouden deze dieren waarop niet wordt gevestigd, gevaar lopen?

Een aantal factoren liggen hieraan ten grondslag, en allemaal in dezelfde mate. Het is wel duidelijk dat de beperking van hun natuurlijke habitat een rol speelt. Deze wordt immers verstoord of vernietigd door onderzeese geluidsoverlast (verkeer, boringen, militaire proeven, windmolens) en watervervuiling. De soorten die dicht bij de kust - de zwaarst aangetaste

zones - leven, kampen met de meeste overlast. De vervuiling veroorzaakt bovendien bij de dieren aan het einde van de voedselketen intoxicaties met nog onbekende gevolgen. Sommige vissoorten werden dood aangetroffen met abnormaal hoge hoeveelheden koolwaterstoffen, pesticiden of zware metalen in de weefsels...

Het verschijnsel van de incidentele vangsten door vistuigen betekent voor hen nog een extra risico. De gevolgen van deze sterftegevallen zijn verre van goedaardig voor de populaties, vooral in de context van de uitdunning.

Volgens verschillende gegevens zijn de meeste in Europa gebruikte vistuigen in uiteenlopende mate verantwoordelijk voor de incidentele vangsten van walvisachtigen. Daar deze diersoorten over de hele bodem van de zee en in de waterkolom bewegen om te ademen en zich te voeden, kunnen zij zowel het slachtoffer van de vistuigen worden wanneer ze naar boven zwemmen (drijvende kieuwnetten, pelagische trawls) als wanneer ze naar beneden duiken (geankerde kieuwnetten, warnetten, bodemtrawls).

Om de stand van zaken op te maken heeft de Commissie de ICES (Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee) gevraagd een samenvattende studie te verrichten naar visserijactiviteiten met grote impact op walvisachtigen, de potentiële risico's voor de diverse soorten en de beste maatregelen om het verschijnsel aan te pakken.

Eerste technische maatregel

De ontwerpverordening stelt voor het verbod op drijvende kieuwnetten uit te breiden naar de Baltische zee. Dit vistuig, dat in eerste instantie tot een lengte van 2,5 km beperkt wordt, zal vervolgens geleidelijk beperkt moeten worden tot een volledig verbod op 1 januari 2007. Deze maat-

regel geldt vanzelfsprekend ook voor de nieuwe lidstaten die aan de Baltische zee liggen, en die sinds mei 2004 tot de Unie zijn toegetreden. (Polen, Litouwen, Letland en Estland)

Tweede technische maatregel

Het verplichte gebruik van akoestische afschrikmiddelen — ook wel pingers genoemd— in die visserijtakken die een risico vertegenwoordigen.

Wat is een PINGER ?

© Mostra!

De *pinger*, een kleine module van een twintigtal centimeters, zendt golven uit die de walvisachtige afschrikken en doen wegvluchten.

De pinger is een kleine module van een twintigtal centimeter lang en rond van vorm. De pinger wordt om de 100 à 200 meter aan het net bevestigd en zendt geluidsgolven uit die uitermate storend zijn voor walvisachtigen. Deze vluchten en ontsnappen zo aan het gevaar. Dit geluidssysteem werd ontwikkeld met de financiële steun van de Europese Commissie. De pinger wordt al enkele jaren gebruikt door de Deense staanwantvissers en dit met succes. De eerste Deense pingers werden geheel en al gefinancierd door de nationale Deense vissersvereniging. Het systematisch gebruik van akoestische voorzieningen op de geankerde netten is beslissend. De bijvangsten van bruinvissen worden hierdoor volledig geëlimineerd.

Coördinatie van de waarnemingen

Het gebrek aan gecoördineerde waarnemingen in de verschillende lidstaten betekent dat globale en duurzame oplossingen voor het probleem van de incidentele vangsten worden afgeremd. Om deze lacune te overbruggen zullen de lidstaten, wanneer de ontwerpverordening eenmaal wordt toegepast, programma's moeten uitwerken voor waarnemingen aan boord van schepen die zich bezig houden met risicovangsten.

Samenvatting uit Visserij in Europa nr 20 december 2003

WALVISSEN EN ANDERE ZEEWEZENS BESCHREVEN IN 1585

Een toch wel zeer merkwaardig boek is het recent naar het Nederlands vertaalde werk 'Het Walvisboek; walvissen en andere zeewezens beschreven door Adriaen Coenen in 1585'.

Het boek bevat een ruime selectie aan teksten en sprekende, in de oorspronkelijke waterverfkleuren overgenomen tekeningen uit het werk van de Scheveningse strandjutter Adriaen Coenen. Coenen schuimde op het eind van de zestiende eeuw de Nederlandse stranden af op zoek naar aangespoelde zeewezens en legde dit alles minutieus vast in een bijzonder levendig en wetenschappelijk uniek werk. Zijn anekdotische manier van schrijven en de prachtige platen maken het ook een overheerlijk boek om te lezen of te bladeren! Het originele manuscript uit 1585 wordt bewaard bij de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde te Antwerpen. Een exemplaar van de nieuwe bewerkte versie is consulteerbaar in de VLIZ bibliotheek Vismijn Pakhuizen 45-52 B-8400 Oostende

ZEETENTOONSTELLING

Reeds sinds 3 april 2004 kunt u terecht in het Zwin voor de "Tricolor Expo", die de olievervuiling op zee en de gevolgen daarvan voor het mariene milieu en het Zwin in het bijzonder onder de loep neemt. Met de expo speelt de initiatiefnemer in op de ruime interesse die er bestaat voor al wat er in en rond het Zwin gebeurde in het voorjaar 2003 ten tijde van de olieproblemen met de Tricolor. Ook komt de geschiedenis van de aanleg van de zanddam uitvoerig aan bod, en kunt u o.a. een stuk van de zaagkabel bewonderen waarmee het wrak van de Tricolor werd verzaagd? Deze tentoonstelling kwam tot stand in samenwerking met het VLIZ, de BMM, de sectie Mariene Biologie van de R.U.G. en de gemeente Knokke-Heist. De initiatiefnemer is de Compagnie het Zoute, de eigenaar van het Zwin.

WINDMOLENPARK

Windmolenpark op de Thortonbank

De projectontwikkelaar C-Power heeft halfweg de maand mei volledig groen licht gekregen voor het bouwen van een windmolenpark op de Thortonbank.

Het startsein voor de bouw werd gegeven door de minister van de Noordzee, Johan Vande Lanotte, en de minister voor energie, Fientje Moermans.

Met de molens ver in zee is men te Knokke best tevreden want het zal al heel schitterend klaar weer moeten zijn vooraleer je er iets van zal kunnen zien van op de zeedijk te Knokke en ook zullen de kustbewoners en de toeristen niet in hun slaap gewekt worden door het zoevend en klagend geluid van de wentelende wieken. Over al de rest hebben de excellenties maar gezwegen.

Geen woord was er nog te horen over het verhogen van de risico's op scheepsrampen, geen woord meer over vogel-slachtoffers en in alle talen wordt gezwegen over de weer-slag op de fauna en flora van de zee.

Verder is alles in kruiken en kannen. De kustbewoners zijn tevreden want ze zien de molentjes niet en wie niet ziet, niet deert. Jan Modaal is ook tevreden want volgens de heer Filip Martens, algemeen directeur van C-Power, zal de meerkost van windelectriciteit uit zee te compenseren zijn door thuis één gewone gloeilamp te vervangen door een spaarlamp.

Het concern C-Power krijgt het alleenrecht over de wind-molengebied voor een periode van twintig jaar en daarmee neemt België het voortouw in Europa om als eerste ver in zee windmolens te plaatsen.

De Belgische Overheid heeft de beslissing genomen en draagt er ook de verantwoordelijkheid voor. Dat het de zoveelste aanslag is op de integriteit van de Noordzee is geen zorg.

Het meeteiland, "Vagant", is reeds op de Thortonbank om het bodemonderzoek te doen en ook het 37 km lang traject van de onderzeese kabels naar het hoogspanningsstation van Bredene moet onderzocht worden naar bodemgesteldheid. De studie daarvan moet klaar zijn eind oktober en het kostenplaatje bedraagt twee miljoen euro. Uit eerste vaststellingen blijkt dat de ondergrond hard is, wat een positief punt is voor de stevigheid van de molens. De eerste reeks van zes windturbines zouden dan binnen een jaar al kunnen draaien.

Zondag 29 augustus 2004

Vanaf 09.30 uur

**Achtste
Aquaristische
Ruilbeurs**

Een organisatie van

Oostende

Platy

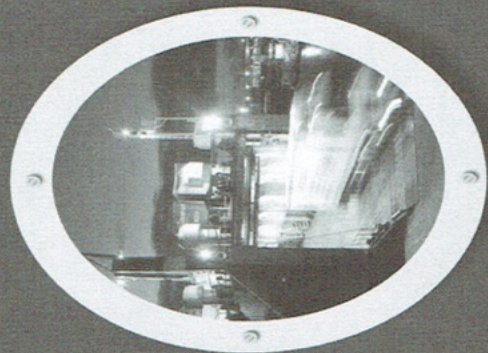
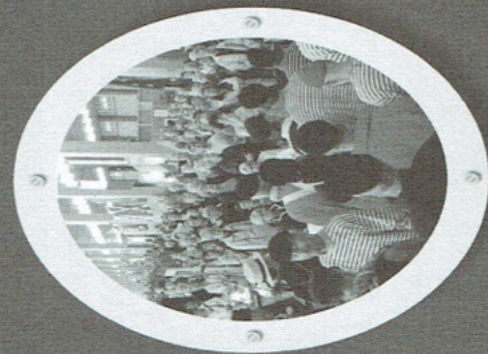
Waar?

*Dienstencentrum De Schelpe
Elisabethlaan / Schelpenstraat 20
8400 Oostende*

*Gratis inkom: iedereen is welkom
Inlichtingen en reservaties: 059/51 30 78*

Kijk uit je kajuit !

Oostendse Havendag & Visserijfeesten

Zaterdag 4 september 2004 in en rond de Oostendse haven en vismijn vanaf 10 uur

GRATIS TOEGANG

Zaterdag 4 september

in en rond de Oostendse haven en vismijn vanaf 10 uur

PROGRAMMA

www.visserijfeesten.be

GRATIS TOEGANG

Gratis busverbinding De Lijn tussen station Oostende en Vismijnlaan
Overzet tussen jachthaven/Visserkaai en Oosteroever/Vismijn (€ 1)

AG Haven Oostende nodigt uit
aan de Wandelarkaaï:

De verschillende havengebruikers stellen
hun activiteiten voor op het ro-ro schip

In en rond de vismijn:

- Infostanden, Noordzeevistafel, demonstraties, rommel- en brocantemarkt
- Services en diensten VDAB
- Opendeur bedrijven
- Maritieme tentoonstellingen
- Muzikale groepen, kinderaanimatorie
- Viskistenstapelwedstrijd (16u.30)
(vooraf inschrijven www.visserijfeesten.be)
- Duikersdorp (H. Baelskaai)
- Evocatie Oostende 1600
- Maritiem Diner (19u.), voorinschrijving
(€ 20 /pp, kind € 6) op rek: 477-72.92.391-02
- Volksbal (20u.) met Lucy Loes

Zeevisserij en maritieme volkskunde

Onder deze titel wordt eerstdaags het Jaarboek 2004 gepubliceerd van de “Bond van de West-Vlaamse Volkskundigen”, en dit als aanloop tot hun Studiedag op 18 september e.k. in Oostende. Dit thema werd vorig jaar gekozen op voorstel van wijlen Jef Klausing, die zou optreden als samensteller van Deel 2 “Maritieme volkskunde”, terwijl Roger Jansoone (tevens lid van onze Vriendenkring) zou zorgen voor het inleidend Deel 1 “De zeevisserij, bakermat van maritiem Vlaanderen” (een specifiek historisch referentiekader, noodzakelijk als achtergrond en duiding voor de diverse aspecten van de maritieme volkskunde).

Het is echter wel anders verlopen dan werd gepland, in die zin dat door de gezondheidstoestand en vervolgens het overlijden van Jef Klausing op 14 maart ll., de organisatoren opgescheept zaten met een ernstig probleem, dat gelukkig op zeer bevredigende wijze kon opgelost worden door het “inspringen” van Roger Jansoone, die op die manier –noodgedwongen– zijn eerste sporen heeft moeten kunnen verdienen op het oeverloos terrein van de maritieme volkskunde. Hij werd hierin niet alleen vanuit zijn ruime historische onderlegdheid maar ook via allerlei nuttige “tips” en toelevering van informatie en documentatie, o.a. ook vanuit onze Vriendenkring, die er immers van overtuigd is dat een dergelijk naslagwerk volledig past in onze doelstelling inzake maritieme cultuur.

Dit Jaarboek vult dus een leemte, en dit niet alleen binnen de beperkte kring van volkskundigen, maar ongetwijfeld meer in het algemeen ook binnen het geheel van de maritieme sector. Wij menen dan ook dit boek ten zeerste te mogen aanbevelen, onder meer en in eerste instantie bij onze leden die (als niet-leden van de Bond van West-Vlaamse Volkskundigen) zich dit werk kunnen aanschaffen voor de zeer democratische prijs van 20 Euro (te bestellen bij Bond van West-Vlaamse Volkskundigen vzw,

Vooruitgangstraat 66, 8310 Assebroek). De oplage is beperkt en wij geven aan alle belangstellenden dan ook de raad, tijdig hun bestelling te verrichten!

Dit jaarboek doet geen aanspraak op volledigheid, doch geeft vooral een geactualiseerd overzicht van de huidige stand van de maritieme volkskunde, en vooral van nieuwe tendenzen en ontwikkelingen. Zo wordt bijzondere aandacht besteed aan het behoud van het varend erfgoed, met inbegrip van het niet-varend erfgoed (met name het deskundig bergen en eventueel behoud van wrakken die een historisch-cultureel belang hebben). Maar ook de meer traditionele uitingen van maritieme volkskunde komen wel nog aan de beurt, zoals zeemans- en vissersliederen, bijgeloof in de zeevisserij, scheepdrankjes, e.d. Relatief nieuw is een opmerkelijke bijdrage over "Plaats en rol van de vrouw in een typische mannenwereld", evenals een bijdrage over "Visserijonderwijs en maritieme volkskunde". Ook een bijdrage over "Volkskundige aspecten van het herdenkingsjaar Beleg van Oostende" mocht in dit Jaarboek niet ontbreken. Al met al dus een bewuste en niet-willekeurige greep uit de vele en zeer uiteenlopende aspecten van onze zeer rijke maritieme volkskunde.

Bond van de West-Vlaamse Volkskundigen

VOLKSKUNDIG JAARBOEK 2004

Thema : "Zeevisserij en maritieme volkskunde"

Ten geleide - Danny Vanlooce, Hoofdman BWV

Woord vooraf - Jef Klausing en Roger Jansoone

DEEL 1 - De zeevisserij, bakermat van maritiem Vlaanderen

1.1. Voorgeschiedenis van de Vlaamse zeevisserij (R. Jansoone)

1.2. De sociologische basis : het ontstaan van een vissersbevolking (R. Jansoone)

1.3. De economische infrastructuur : het ontstaan van vissershavens (R. Jansoone)

- 1.4. Structurele aspecten : historische evolutie van de vissersvloot (R. Jansoone)
- 1.5. Het Noordzee-Aquarium in Oostende : aanschouwelijk overzicht van enkele belangrijke vissoorten uit de Noordzee (Robert Coelus)
- 1.6. Vis, visbestanden en quota : van visserij naar "fisheries management" (R. Jansoone)
- 1.7. Voedselvoorziening en volksgezondheid (R. Jansoone)
- 1.8. Sociaal-economisch en strategisch belang van historisch visserij-onderzoek (R. Jansoone)

Bibliografie

DEEL 2 - Maritieme volkskunde, "terra incognita" ?

- 2.1. Plaats en betekenis van de maritieme volkskunde (J. Klausling)
- 2.2. Bijgeloof in de zeevisserij (J. Klausling)
- 2.3. Zingende baren : liederen van de zee (J. Klausling)
- 2.4. Sociale verhoudingen in de zeevisserij (J. Klausling)
- 2.5. Historische renovatie en/of reconstructie van vissersvaartuigen (André Nolf)
- 2.6. Maritieme archeologie : case study "Walraversyde" (Bart Schiltz)
- 2.7. Marine archeologie, recente loot van de maritieme archeologie (Tomas Termote)
- 2.8. Het Nationaal Visserijmuseum in Oostduinkerke : ontstaan, rol en evolutie
- 2.9. Heemkundige Kring "De Plate", Oostende : ontstaan, rol en werking (Emile Smissaert)
- 2.10. Sociaal-economische betekenis en "spin off" van maritieme volkskunde voor de kustregio (André Nolf)

Bibliografie

Who is who ? - beknopte toelichting over de auteurs van de diverse bijdragen

EUROPESE PALING

GAAT STERK ACHTERUIT

De laatste tijd komt de paling meer en meer in het nieuws. Helaas niet altijd positief. Berichten over overbevissing, vervuiling, ziekten, een hengelverbod op paling, enzovoort, doen het ergste vrezen. Meer en meer wetenschappers trekken dan ook aan de alarmbel.

Wat is er nu juist aan de hand met onze paling ?

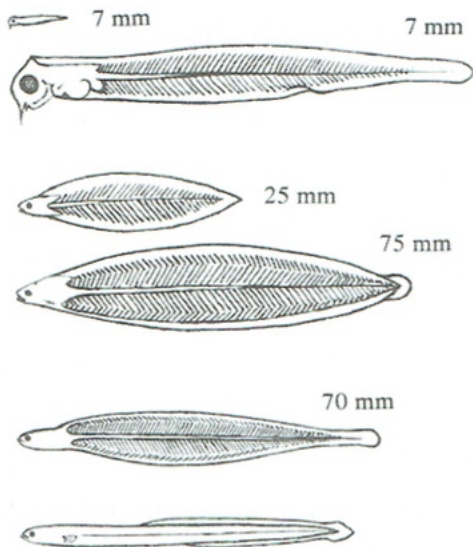
Er blijken verschillende oorzaken te zijn voor de sterke achteruitgang waarmee we momenteel worden geconfronteerd

De intrek van glasaal is nu nog maximaal 1 à 2 %. Van de intrek die er 30 jaar geleden was.

De glasaaltjes die al de lange reis van de Sargassozee naar hier hebben moeten doormaken moeten nog allerlei door

Ontwikkeling van larve tot paling: bij het uitkomen van het eitje (7 mm), fasen van 25 mm en 75 mm. Vervolgens wordt het lijf weer wat korter (70 mm).

Glasaaltje van 65 mm (jonge paling).

mensen gemaakte obstakels overwinnen om in de rivieren hun natuurlijke opgroeigronden te vinden. Stuwen, sluizen, waterkrachtcentrales en dies meer heeft de mens opgeworpen en dat is moeilijk te overbruggen door de paling.

De afname van de natuurlijke intrek van glasaal en de afname van de hoeveelheid paling in Europa, leiden in toenemende mate tot internationale bezorgdheid. De Internationale Raad voor de Exploitatie van de Zee (ICES) is ondertussen van mening dat het Europese palingbestand zich niet meer binnen aanvaardbare, veilige grenzen bevindt. De ICES adviseert om op korte termijn te komen tot een beperking van de visserij op paling in alle meren en rivieren van Europa en om zowel nationaal als internationaal normen voor een verantwoordelijk gebruik op te stellen.

Vorig jaar kondigde minister Vera Dua een meeneemverbod

voor paling af in alle Vlaamse rivieren. Sporthengelaars mogen dus geen paling meer meenemen. Dit verbod staat los van de achteruitgang van de Europese paling, maar heeft alles te maken met de resultaten van een studie naar waterkwaliteit in Vlaanderen

Uitzetten van uitheemse paling

Het onbedachtzaam uitzetten van al dan niet uitheemse dieren kan grote veranderingen teweeg brengen en is dus ten stelligste af te raden.

Door uitzettingen van uitheemse paling, is er een parasiet meegekomen, waartegen onze Europese paling geen verweer heeft. Hij is daar namelijk nog nooit mee in contact gekomen en heeft dus geen mogelijkheden gehad om zich hieraan aan te passen. Schattingen wijzen uit dat in sommige regio's (het Rijnbekken bijvoorbeeld) tot zo'n 80 % van de Europese palingen met deze parasiet besmet zijn.

Het gaat om de zwemblaasworm (*Anguilicola crassus*), een nematode of draadwormsoort, die begin jaren tachtig Europa binnen kwam vanuit Azië. Dit gebeurde heel waarschijnlijk met de invoer van Japanse of Taiwanese alen die werden uitgezet voor consumptie. In geen tijd verspreidde de worm zich over grote delen van Europa. De zwemblaasworm is vaak fataal voor de paling, omdat de zwemblaas zodanig wordt beschadigd dat ze niet meer functioneert als orgaan om de diepteligging van de vis te regelen. Voorlopig is geen oplossing in zicht om deze aantasting definitief uit de wereld te helpen. De Aziatische ondersoort van de aal is immuun zodat de kans bestaat dat nog meer dieren van oosterse oorsprong zul-

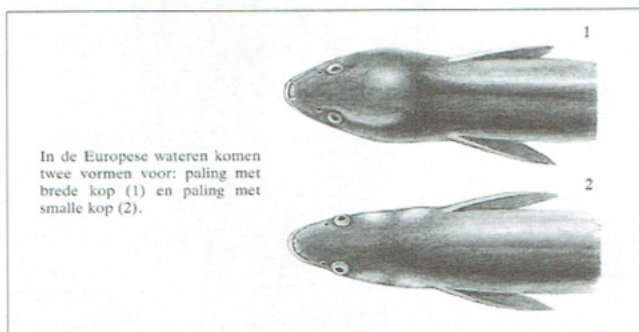
len worden ingevoerd. Dit kan de doodsteek betekenen voor de Europese paling.

Alternatieve theorie over het verdwijnen van de paling

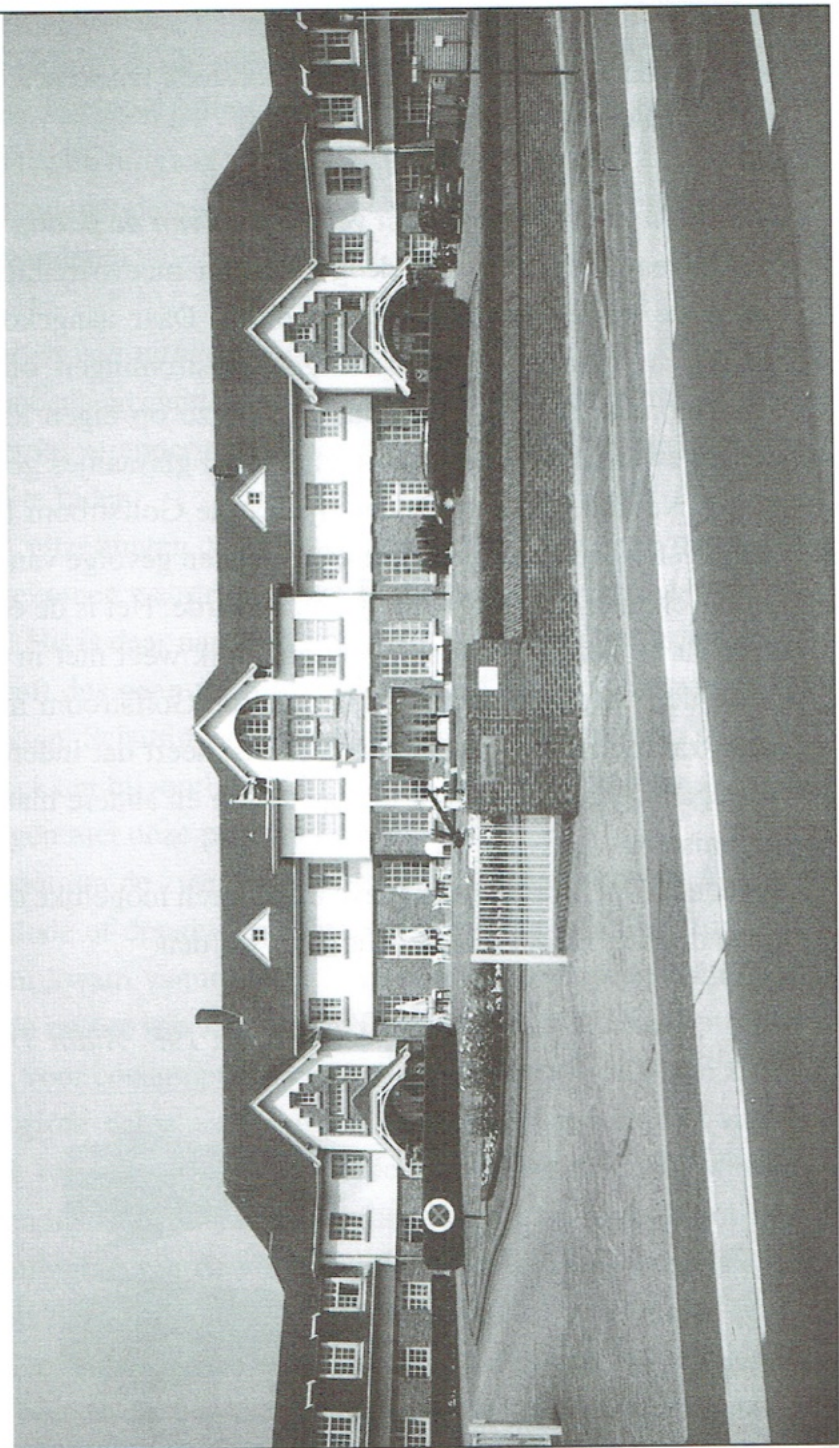
De larven laten zich met de golfstroom meevoeren, tot ze tegen de kusten van Europa aanbotsen. Daar aangekomen maken ze gebruik om van de getijdenstromingen om de riviermondingen op te trekken, waarna ze op eigen kracht verder zwemmen (ondertussen zijn het al glasaaltjes geworden). Nu zou echter gebleken zijn dat de Golfstroom langzaam van richting aan het veranderen is, ten gevolge van de “ global change “; de opwarming van de aarde. Het is de eerste keer dat ik deze theorie heb gehoord, en ik weet niet in hoeverre deze opgaat. Als zou blijken dat de Golfstroom inderdaad van richting aan het veranderen is, heeft dat inderdaad verre gaande gevolgen voor tal van vissen en andere mariene organismen.

In ieder geval is deze alternatieve theorie een mogelijke denk-piste die nog verder onderzocht moet worden.

Uit Hippocampus nr. 198 Alain Dillen

Godtschalckinstituut anno 2004

Zeemanstehuis GODTSCHALCK: een "levende data-bank" ?

Kenschetsend voor een visser is wel het feit dat hij zelden of nooit "iets op papier zet". Weliswaar bestaat er een visser-auteur, met name Eddy Serie (auteur van o.a. "Nachten op zee"), doch dit is een eenzame uitzondering die de algemene regel bevestigt. De waterschouten hadden destijds zelfs de grootste moeite om van de schippers gedaan te krijgen dat zij hun logboek aan boord zouden invullen (nochtans een wettelijke verplichting).

In een dergelijke configuratie is er voor de heemkundige en voor de volkskundige uiteraard een groot probleem wat betreft het aantreffen en terugvinden van bronnenmateriaal. Meestal is hij hiervoor aangewezen op personen uit de onmiddellijke omgeving van de visser, zoals visserij-ambtenaren, de beroepsverenigingen, de vismijnen en de afslagkantoren, e.d.

Jef Klausning heeft wel aangetoond met zijn "veldwerk" dat het dan toch ook rechtstreeks mogelijk was, door rond te zwerven tussen bejaarde vissers en vissersvrouwen en, al dan niet met behulp van zijn bandopnemer, letterlijk en figuurlijk uit de mond op te tekenen wat voor het nageslacht zou moeten kunnen bewaard worden. Dit was vanzelfsprekend een tijdrovend en omslachtig gedoe, met veel verplaatsingen langs de kust en in het hinterland. Wie dus nog niet gepensioneerd is en bijgevolg over niet veel vrije tijd beschikt, mag het dan ook vrijwel vergeten, om op die manier te werk te gaan.

Sedert 1925 is er hiervoor ok nog een alternatief, dat kennelijk nog niet bijster veel is aangeboord. Het gaat hier met name om het Zeemanstehuis GODTSCHALCK, dat nu reeds enkel decennia een onderdak en toevlucht biedt aan

tallose bejaarde vissers. Iedereen aan de kust kent wel dit elegant rusthuis, gebouwd tegen de Oostendse duinen nabij het voormalig militair hospitaal. Maar slechts weinigen vermoeden of weten wat er achter die naam "Godtschalck" eigenlijk schuil gaat.

Om dit nader toe te lichten, moeten wij een flinke stap terugzetten in de tijd. Geboren in 1813 te Gent, monstert Eugène Godtschalck in 1830 als zeventienjarige snaak aan voor een verre zeereis, waarvan hij slechts drie jaar later terugkeert. Bij zijn terugkeer stelt hij vast dat België zich inntussen heeft afgescheurd van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden en volledig onafhankelijk geworden is.

Er wordt ook een Belgische marine opgericht. Godtschalck voelt zich als burger en jonkheer betrokken bij de nieuwe natie en hij sluit zich aan bij de marine als één van de eerste aspiranten. Jarenlang vaart hij de wereld rond aan boord van allerhande vaartuigen, met de opdracht overal in den vreemde Belgische producten aan te prijzen en aldus onze export te bevorderen.

In 1849 (hij is dan 36 jaar) treedt hij in het huwelijk met Eulalie Dansaert en al snel worden er twee dochters geboren : Helena en Isabella (wier naam prijkt op de gevel van het zeemanstehuis te Oostende). Eugène Godtschalck overlijdt in 1880, zijn echtgenote kort nadien in 1883. De beide dochters blijven ongehuwd. Wanneer Isabella sterft in 1912, blijft Helena gans alleen over. Zij is dan 62 jaar oud maar beheerd nog altijd met zeer veel aandacht alle familiezaken, en niet in het minst ook de uitgebreide en zeer gevarieerde collecties die haar ouders hebben opgebouwd. Vermits zij alleen maar verre en rijke familie heeft, besluit zij in haar testament van 15 december 1912 de Belgische Staat aan te wijzen als haar universele erfgenaam, incl. de

ganse en zeer omvangrijke verzameling antiek. De daaraan verbonden voorwaarde was dat binnen de zes maanden na haar dood (zij overleed in 1915), die collecties zouden tentoongesteld worden in de Koninklijk Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel. Ingevolge het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 werd het legaat pas bij koninklijk besluit van 9 december 1920 aanvaard (Belgisch Staatsblad van 16 februari 1921).

Wat ons hierbij uiteraard in het bijzonder interesseert, is de oprichting van het zeemanstehuis. In 1912 ontbood zij haar notaris en besloot zij met het overschot van het

vermogen (bestaande grondeigendom, portefeuillewaarden, bankdeposit's) aan de kust (bij voorkeur te Middelkerke) een terrein van ten minste een hectare aan te kopen, waarop een rusthuis voor zeelieden zou moeten gebouwd worden. Als dochter van een verdienstelijk burger en zeeman die het harde en vaak wrede beroep van de vissers van nabij had kunnen waarnemen, wilde zij graag dat haar bezittingen aldus zouden dienen om de laatste dagen van vissers en zeelieden in een aangename sfeer te laten verlopen, bij voorkeur dan ten behoeve van zij die invalide en/of behoeftig waren en de leeftijd van 65 jaar hadden bereikt.

In 1922 werd het koninklijk besluit uitgevaardigd, waarbij het beheer van de stichting werd geregeld. Uiteindelijk werd besloten, om praktische redenen, het zeemanshuis te bouwen in de duinen aan de oostkant van Oostende. En tien

jaar na het overlijden van Helena Godtschalck werd in 1925 het zeemanshuis GODTSCHALCK, met plaats voor vijftig personen, in een aantrekkelijke stijl gebouwd en vervolgens onmiddellijk in gebruik genomen. Door de Stad Oostende werd de legendarische kapitein Arsène Blondé aangesteld om de zaken van het zeemanshuis van nabij te volgen.

Het tehuis begon met vijf kostgangers. Alle begin is moeilijk: aanvankelijk was het tehuis onvoldoende gekend in de visserij, er waren twijfels over het aanpassingsvermogen van oude vissers in een collectiviteit. Doch stilaan groeide de faam van het zee-

manshuis, en reeds drie jaar na de opening moesten nieuwe aanvragen voorlopig geweigerd worden. En naast het hoofdgebouw werden twee paviljoenen opgericht om (werkelijk revolutio-

nair in die tijd !) aan negen bejaarde echtparen een passend onderdak te verschaffen. Er verblijven momenteel 27 mannen en 23 vrouwen. De gemiddelde leeftijd bedraagt 85 jaar (de jongste bewoner is 76, de oudste 98 jaar). Thans zijn er ook renovatiewerken aan de gang om de infrastructuur volledig in overeenstemming te brengen normen inzake comfort en hygiëne. Nu, 75 jaar later, wordt ook overgegaan tot uitbreidingswerken waarvoor, in twee nieuwe vleugels, 75 bedden worden voorzien.

Voor de heemkundige of volkskundige die met de kostgangers wil in contact komen, is het goed om weten dat elke kandidatuur tot opname moet gestaafd worden met het monnsterboekje of via een attest afgeleverd door de water-

schout. Volstreekte voorrang wordt nog steeds gegeven aan vissers en zeevarenden met meer dan twintig jaren vaart (minimaal dient men vier jaar gevaren te hebben).

Vervolgens zijn er ook de weduwen van gewezen vissers of zeevarenden. Al die personen zijn uiteraard een onschatbare bron voor inlichtingen van historische, heemkundige of volkskundige aard, en bovendien kan men ze samen aantreffen in één enkel tehuis. Vandaar dan ook dat hier mag gesteld worden dat dit zeemanshuis als het ware een "levende maritieme databank" geworden is, voor al wie belangstelling heeft voor maritieme geschiedenis, heemkunde en volkskunde. Een beknopte bijdrage over dit zeemanshuis mocht dan ook in dit Jaarboek niet ontbreken.

R. Jansoone

Boot - wrak

Stevig geboren en getuigd op de werf.

Klievend; dansend als een ballerina; op het schuim.

Glinsterend bij zonsopgang, opgehaalde netten.

Spartelende vismassa, op dek, in ruim.

Kolkende golven, snijdende wind, grondzee!

Beukend water, obstakels of hoos, wie weet?

Het mooie vergaat,... Gillende fluit, sussende stoom.

Gestamp.... Doodsrillingen van een boot.

Gevoelloos, beroest, vermolmd, pokdalig

Tijdloos... van wrakkendorp gekwelde huizenrij.

Doelloos??? Kraakpand voor de hele zeegemeenschap.

Boot - wrak. Behoud eeuwig de fiere eigenheid.

Leo Depoorter

Wie weet er iets over een oude film?

De film moet in het jaar 1910 of het jaar 1909 gemaakt zijn te Oostende.

De hoofdrolspeler was Dasseville Gustavus Ludovicus geboren te Oostende op 20 april 1872 en gestorven te Oostende in 1892. In zijn leven was hij reder-visser en gehuwd met Vandendriessche Helena Clementine die gestorven is te Oostende op 24 maart 1951.

Gilbert of Victoire Dehollander heeft eveneens een rol vertolkt in deze film.

Bewoners van Oostende zouden ook als figuranten gediend hebben in de film.

Het filmverhaal of scenario was ongeveer als volgt:

- Een schip is in nood voor de kust van Oostende.
- Een boodschap met hulpvraag wordt in een fles gestopt en overboord geworpen met de hoop dat een ander vaartuig de drijvende fles waarneemt.
- Een kustvisser vangt de fles, zet onmiddellijk terug koers naar de haven en stuurt zijn dochtertje zo rap mogelijk naar de reddingsdienst aan het Klein Strand.
- De reddingsboot van de "permennance" wordt vlug in het water gelaten en stuurt naar het onfortuinlijke vaartuig. De opvarenden worden gered.
- Ondertussen wordt het weer slechter en steekt er storm op..
- De reddingsboot kan het Oostends Klein Strand niet bereiken en drijft af tot voor het strand van het Fort Napoleon.
- Daar worden de geredde drenkelingen aan wal gebracht.

Deze film zou vertoond geweest zijn in première in de cinema Pathé, James Ensorgaanderij.

In 1941 werd te Preston een foto van Dasseville G. gevonden in een Engels tijdschrift.

BELGIAN FISHING SMACK
Belgische Fishing Smack

A. Pitcairn
Knocht

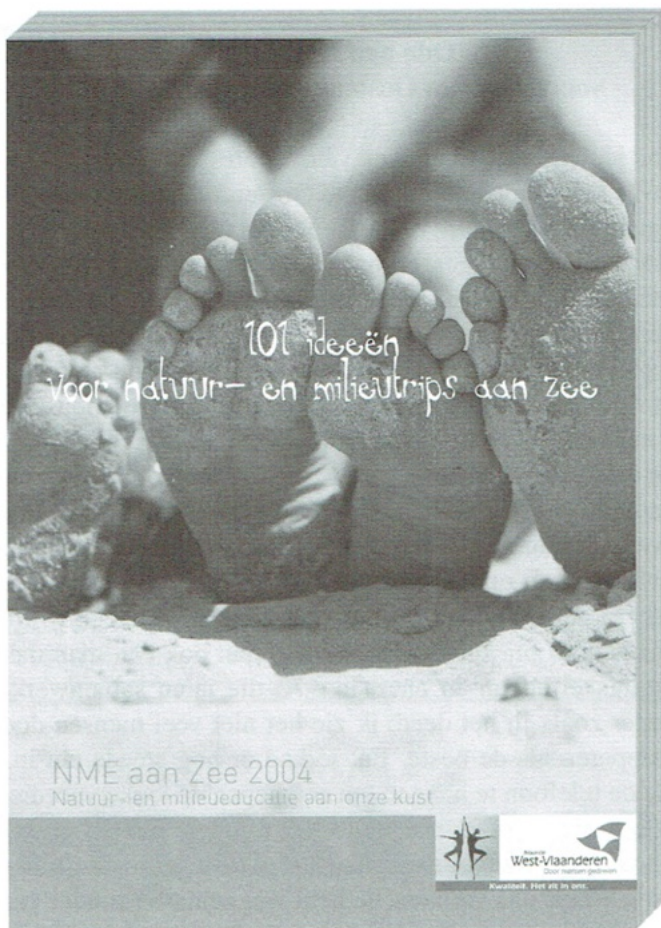
De foto is ondertiteld met de naam **BELGIAN FISHING SMACK** en getekend A. Pitcairn

Wie hierover inlichtingen kan verschaffen
laat het aan ons weten of eventueel aan
Mevrouw Jeannette Remaut
Franciscusstraat, 55
8400 Oostende tel. 059 802348

Ode aan Herman, voorzitter van Oostende Platy en V.A.T.K

Herman, je was een man met vele interesses, maar de grootste hobby was toch jouw aquariumclub Oostende Platy. Oostende Platy is opgericht op 6 februari 1949. De toenmalige voorzitter zag in jou een volwaardige opvolger, en in 1952 heb jij als 27 jarige man, het voorzitterschap aanvaard. Meer dan 50 jaar heb je het leiderschap gedragen. Je was steeds enthousiast en altijd bereid om de handen uit de mouwen te steken. Je deed nieuwe ideeën op en ze werden steeds tot in de puntjes uitgewerkt. Verschillende tentoonstellingen heb je in goede banen geleid. De eerste was in 't Wit Paard, dan volgden de Pier in Blankenberge, de Elmar, het Noordzee aquarium, het Koninginnehof en de Venitiaanse Gaanderijen. Ook de maandelijkse vergaderingen konden menig aquariumliefhebber bekoren. Soms was het een ondankbare taak, maar meestal kwam de genegeheid van beide zijden. Herman, moet het nog gezegd worden, je was zeer geliefd bij jouw leden. Je was dan ook een man met veel doorzettingsvermogen en charisma. Al die jaren samenwerken op een manier zoals jij het deed, ik zie het niet veel mensen doen. Jij kon schipperen als de beste. En, je had er nog steeds zin in... om uren aan de telefoon te hangen om een bepaalde leuke voordracht te pakken te krijgen, of om de ruilbeurs te doen slagen. Of om een reclame voor in je clubblad. Maar het mocht jammer genoeg niet zijn. Plots heb je ons verlaten. Je bent weggemaaid zonder verdediging. Gelukkig voor ons heb je de laatste jaren getoond hoe we het clubblad in elkaar moesten steken. Welke verplichtingen en geplogenheden er moeten gebeuren. Je hebt ons opgeleid om jouw taak te kunnen overnemen. En dat zal zeker niet gemakkelijk zijn. Maar we zullen het proberen om je levenswerk dat Oostende Platy was, oprecht te kunnen voortzetten. Herman, jij blijft ons voorbeeld en we bewaren een fantastisch man zoals jij er één was diep in ons hart. Het was ons een genoegen. een privilege om samen met jou te werken, te praten en te lachen. Je laat een grote leegte achter, maar we proberen er ons door te slaan, zoals jij het zeker had gewild. Herman, bedankt voor de leuke jaren.

Deze brochure presenteert tal van activiteiten: fietstochten, wandelingen, workshops, cursussen,... ze wijst de weg naar organisaties en openbare besturen, naar natuurgebieden en bezoekerscentra, infopunten en nog veel meer. Het is een gids en een werkboek en daardoor blijft veel informatie ook de komende jaren bruikbaar. *NME aan Zee* wil iedereen die naar zee komt op een fascinerende manier kennis laten maken met deze unieke plaats.

Voor alle informatie over deze brochure kan u terecht bij het

Steunpunt NME Kust

- Leo Declercq
 Provinciehuis Boeverbos - Koning LeopoldIII-laan 41 - 8200 Sint Andries
 Tel. 050 40 32 11 - fax 050 40 34 03 - leo.declercq@west-vlaanderen.be

Aanvoer van zeebiologisch materiaal van 17/04/04 tot en met 22/06/04.

17/03/04	0.191:	12 krombekmossels en 1 zeedonderpad.
18/03/04	0.191:	50 krombekmossels en 3 kolonies dodemansduim.
27/03/04	0.533:	4 tongen, 1 pladijs, 1 zwartooglipvis, 1 Baillon's lipvis, 1 steurgarnaal 1 griet en 2 tarbotten.
31/03/04	0.533:	6 zeebaarsjes en 3 tarbotten.
	0.20:	visvoer.
	0.191:	1 Noordzeekrab en 1 zeester
03/04/04	0. ?:	1 steurgarnaal, 1 harnasmantje en 1 wijting.
13/04/04	0.152:	8 tongen.
14/04/04	Jan Apicioniek:	1 kleine pieterman.
15/04/04	0.20	visvoer.
20/04/04	0.190:	kortsnuitzeepaardje
27/04/04	0.20:	visvoer.
	0.100:	visvoer.
28/04/04	0.20:	visvoer.
01/05/04	0.191:	1 zeeekat.
	0.20:	4 grote zeenaalden en 1 zeebaars.
	0.190:	10 tongen en 4 zeenaalden.
10/05/04	Karel Andriessen:	6 klipvisjes.
11/05/04	0.101:	1 tarbot, 1 paling en 4 tongen.
12/05/04	0.101:	1 rivierprik, 1 paling, 2 zeebaarzen, 1 tarbot en 2 harnasmantjes.
15/05	0.20:	visvoer.
17/05	N.706:	4 langoestientjes.
21/05/04	0.20:	1 kortsnuitzeepaardje.
25/05/04	0.20:	1 pijlstaartrog.
01/06/04	Mevr. Lucie Dubois:	eieren van zeeekat.
02/06/04	0.20:	1 pijlstaartrog.
	Chris Derdeyn:	1 stuk decoratiemateriaal (koraal).
03/06/04	0.20:	1 grote spinkrab.
05/06/04	0.152:	2 Noordzeekrabben, 8 tongen, 1 grote zeenaald, 2 pladijen en 1 zeedahlia.
08/06/04	0.100:	1 ruwe haai en 2 tarbotten.
	0.20:	visvoer.
17/06/04	0.20:	pijlstaartrog
21/06/04	0.100:	visvoer
22/06/04	0.20:	pijlstaartrog

**WE DANKEN HIERBIJ VAN HARTE EN OPRECHT
ALLE REDERS, SCHIPPERS, BEMANNINGEN EN
PARTICULIEREN VOOR HUN ONBAATZUCHTIGE INZET
VOOR HET NOORDZEE-AQUARIUM**

ONS GAZETJE

1. Op 17 april 2004 overleed te Oostende de heer Herman Bossuyt, voorzitter van Oostende Platy en voorzitter van de Verenigde Aquarium en Terrarium Clubs.
Herman was een goeie en genegen vriend, die meer dan vijftig jaar actief was in de aquariumvereniging Oostende Platy. Deze vereniging ligt aan de basis van het ontstaan van het Noordzeeaquarium op de Visserskaai te Oostende. Oostende Platy organiseerde in de jaren zeventig een tentoonstelling van siervissen in de leegstaande garnaalmijn op de Visserskaai. Dit bracht de toenmalige schepen voor de haven, de heer Henri Dumarey, op het idee om in die garnaalmijn de tentoonstelling van levende vissen te bestendigen.
Aan de echtgenote en familie van Herman ons diep medeleven

2. Van 1 juli tot 14 november 2004 in het Museum Sincfala, Pannestraat 140 8300 Knokke-Heist
Een tentoonstelling "ZEVENMAAL ZWINSTREEK"
Rode draad in de tentoonstelling zijn de aquarellen van Rita Teerlinck.
Inlichtingen tel. 050/630872

3. "AMAI MIJN VOETEN" Tentoonstelling onder het thema "Duurzame ontwikkeling" Marien Ecologisch Centrum Langestraat, 99 8400 Oostende
En ook in de jeugherberg "De Plaote" Langestraat 82 8400 Oostende
Van 1 juli tot 27 augustus dagelijks van 10 uur tot 12 uur
en van 14 u. tot 16 u. Gratis toegankelijk

4. De 0.231 van reder Norbert Hennaert ving aan de zuidkust van Ierland een kongeraal van 49 kg alsook een uitzonderlijke grote zonnevis van 3 kg.
Samen met de vangst werden beide vissen met koeltransport overgebracht naar de vismijn te Oostende en werden er geveild.

5. Zeeuwse mosselen zijn niet altijd meer zo Zeeuws. Eén derde van de jaarlijkse 88 miljoen kg zogenaamde Zeeuwse mosselen komt uit Duitse of Ierse wateren en worden pas drie weken voor de verkoop in de Oosterschelde gebracht om er te verwateren en de smaak te krijgen van een Zeeuwse mossel. Volgend jaar komt er in het Natuurhistorisch Museum te Brussel een speciale tentoonstelling over mossels en alles wat daarbij komt kijken.